Lausunto
VATT/227/07.01/2015

21.10.2015

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaosto

Lausuntopyyntö HE 30/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016
Luku 32.60 (Energiapolitiikka)
- Talousarvio ja energiapolitiikan tavoitteiden toteuttaminen
- Talousarvio ja uusiutuvan energian käytön edistäminen

VATT on tutkinut ilmasto- ja energiastrategian toteuttamista ja Suomen EU-velvotteiden saavuttamisen vaatimia toimia useissa tutkimuksissa yhteistyössä VTT:n kanssa. Tutkimukset ovat palvelleet strategian päivittämistä ja niissä on otettu huomioon ajan myötä toteutuneet ja toteutumassa olevat toimenpiteet.

Tutkimusten valossa näyttää selvältä, että Suomi on saavuttamassa vuotta 2020 koskevat velvoitteet niin päästöjen rajoittamisen kuin uusiutuvan energian osuuden lisäämisenkin osalta. Talousarvioesityksessä esitetyt tuet ovat kuitenkin tarpeellisia tavoitteisiin pääsemiseksi. Hallitusohjelman mukaiseen tavoitteiden saavuttamisen aikaistamiseen talousarvioesityksen tukitasoilla ei ilmeisesti päästäisi.

VATT:n ja VTT:n tutkimukset ovat kartoittaneet laajalti Suomen vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia 2020-luvulla. Kotimainen uusiutuvan energian hyödyntämiseen on avautumassa kunnianhimoisempien EU-tavoitteiden myötä monia uusia mahdollisuuksia. Niiden hyödyntäminen tulee vaatimaan ohjauskeinojen ja kotimaisten tavoitteiden laajempaakin pohdintaa, koska vuotta 2020 koskevan kaltaisia, EU-tasoisia, sekä päästöjä että uusiutuvaa energiaa koskevia tavoitteita ei olla asettamassa, vaan EU-tasoiset tavoitteet määriteltäneen pelkästään päästöjä koskeviksi. Näyttää selvältä, että pelkkä päästökauppa ei synnytä riittäviä kannustimia päästökaupan ulkopuolisille sektoreille, vaan tarvitaan muutakin ohjausta. Talousarvioesityksen tuet onkin nähtävä alkuna 2020-luvulla tarvittaville lisätuille.

VATT:n ja VTT:n viimeisimmät tutkimukset ovat käsitelleet kotimaisen uusiutuvan energian tavoitteiden vaikutuksia ja ne löytyvät polusta: http://vnk.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tutkimus-eu-n-2030-ilmastotavoitteet-voivat-tuoda-riskeja-tai-avata-mahdollisuuksia-suomelle

Uusiutuvan energian roolia liikenteessä on kartoitettu erikseen raportissa, joka löytyy polusta:
http://www.transsmart.fi/files/248/Tutkimusraportti_VTT-R-00752-15_liitteineen.pdf

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT

Juha Honkatukia
yksikönjohtaja